

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

poslancov NR SR Roberta Fica, Vladimíra Faiča, Dušana Jarjabka a Jozefa Habánika k návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a doplňajú niektoré zákony (tlač 822)

Návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a doplňajú niektoré zákony (tlač 822) znie:

„Národná rada Slovenskej republiky

A. schvaľuje

A.1. odloženie rokovania o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a doplňajú niektoré zákony (tlač 822) podľa § 83 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov,

A.2. prerokovanie základných otázok verejnej politiky v oblasti vysokého školstva podľa čl. 86 písm. h) Ústavy Slovenskej republiky;
do: 6. mája 2022

B. vyjadruje znepokojenie

B.1. nad nenáležitým spôsobom zásahu do akademických práv a slobôd vydobytých v Nežnej revolúcii, a to bez výraznejšej snahy o dosiahnutie verejne akceptovateľnej spoločenskej dohody,

B.2. nad chybnou konštrukciou Plánu podpory obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, v dôsledku ktorej väčšina vysokých škôl reálne nebude čerpať peňažné prostriedky z plánu obnovy, ale odmietané „kvázi“ reformy budú musieť realizovať,

B.3. nad návratom k sprofanovanému prístupu k „reformám“, keď skrytým účelom takzvaných „reforiem“ bola predovšetkým redukcia verejných služieb alebo redukcia peňažných zdrojov určených na poskytovanie verejných služieb;

C. žiada

C.1. vládu Slovenskej republiky

a. predložiť na rokovanie schôdze Národnej rady Slovenskej republiky správu o koncepte zmien verejného vysokého školstva,
do: 30 dní

C.2. predsedu Národnej rady Slovenskej republiky

a. zabezpečiť prerokovanie konceptu zmien verejného vysokého školstva na úrovni poslaneckého grémia s predstaviteľmi reprezentatívnych organizácií vysokého školstva,
do: 40 dní

C.3. predsedu Úradu pre verejné obstarávanie

a. preveriť transparentnosť výberu poradenskej činnosti na reformy v oblasti vysokého školstva Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a jeho priamo riadenými organizáciami,

C.4. predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky

a. preveriť zákonnosť a hospodárnosť využitia peňažných prostriedkov na poradenskú činnosť na reformy v oblasti vysokého školstva Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a jeho priamo riadenými organizáciami;

D. na vedomie

D.1. Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku.“

Odôvodnenie:

Skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky predkladá pozmeňujúci a doplňujúci návrh k návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky, nakoľko považuje za **plne opodstatnené minimálne odloženie rokovania o vládnom návrhu zákona**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a doplňajú niektoré zákony (tlač 822).

Bezprostredným účelom prijatia predmetného vládneho návrhu zákona je **splnenie nie logických reformných opatrení pre čerpanie európskych peňažných prostriedkov z Plánu podpory obnovy a odolnosti Slovenskej republiky**. Neprimerane veľké spoločenské pnutie súvisiace s predmetným návrhom zákona má svoje príčiny práve v zlyhaní pri príprave plánu podpory obnovy a odolnosti. Plynúci čas ďalej potvrdzuje fakt, že predstavitelia exekutívy počas celého obdobia diskretnej prípravy návrhu plánu podpory obnovy a odolnosti venovali pozornosť a nakoniec aj otvorene komunikovali predovšetkým o alokáciách európskych peňazí na želané predmety. V žiadnom prípade sa nejedná o pretavenie Plánu európskej obnovy do slovenskej reality.

Pod tlakom času bolo nutné do návrhu plánu obnovy zakomponovať aj reformy, ako nevyhnutnú podmienku pre čerpanie európskych peňazí. „Nejaké“ boli narýchlo a **bez adekvátnej verejnej diskusie, požadovanej Európskou úniou**, vsadené aj pre oblasť vysokého školstva, v žiadnom prípade sa však **nejedná o reformy smerujúce k naplneniu cieľov zásadnej obnovy Slovenska**.

Protesty na uliciach a námestiach boli reakciou na konflikt generovaný neoptimálnymi požiadavkami na reformy a ich nesúvisom s alokovaním peňažných zdrojov v pláne podpory obnovy a odolnosti, ako aj na neexistujúci dialóg.

Úrovni reforiem a dialógu súvisiaceho so strategickou obnovou Slovenska najvýraznejšie nastavila zrkadlo generácia súčasných vysokoškolákov, keď symbolicky vyšla do ulíc pri príležitosti 17. novembra a na nápisocho poslala vláde jasný odkaz:

„NAŠE ŠKOLY NIE SÚ VAŠE FIRMY!“

Pnutie súvisiace s predmetným návrhom vládneho zákona dokumentuje aj časopis Univerzity Komenského v Bratislave pod názvom Naša univerzita, ktorý bol doručený poslancom Národnej rady Slovenskej republiky. Jeden z podnadvpisov časti Aktuality nesie názov:

„Slovenské univerzity vyjadrujú obavy o svoju budúcnosť“.

Obsahuje aj jednoznačný postoj k vládnomu návrhu: „V Národnej rade SR je zároveň novela vysokoškolského zákona, proti ktorej verejné vysoké školy ostro protestovali.“

Uvedený článok popisuje aj finančnú situáciu vysokých škôl, a to nasledovne:

„Slovenské univerzity v roku 2022 dostanú zo štátneho rozpočtu o 27 miliónov eur menej, ako vlani, ...“

„Univerzity tak čaká škrtanie rozvojových projektov a rekonštrukcií, zvyšovanie cien za bývanie na internátoch, rušenie študijných programov a prepúšťanie zamestnancov. Ekonomická situácia slovenských vysokých škôl je alarmujúca a bude mať nemalé sociálne dosahy predovšetkým na študentov.“

Nezameniteľný rukopis opísaných takzvaných „reforiem“ pripomína minulé obdobie. Pravosť spomenutého rukopisu potvrdzuje aj účasť bývalého podpredsedu vlády a ministra financií **Ivana Mikloša** a jeho biznisovo spriaznenej osoby Eleny Kohútikovej na strane zástupcov rezortu školstva na stretnutí k prerokovaniu predmetnej problematiky s predstaviteľmi akademickej obce, podnikateľských a zamestnávateľských organizácií a ďalšími osobami.

Slovenský verejný sektor potrebuje štrukturálne zmeny, nie však sprofanované reformy miklošovského typu.

Vláda Slovenskej republiky predložila tak závažnú problematiku, akou sú zásadné zmeny usporiadania vysokých škôl bez predchádzajúceho prerokovania akéhokoľvek strategického alebo koncepčného materiálu, **bez adekvátnej verejnej diskusie** priamo ako návrh legislatívneho riešenia, a to **z dôvodu chybnéj konštrukcie Plánu podpory obnovy a odolnosti Slovenskej republiky.**

Nakoľko sa jedná o **základné otázky verejnej politiky v oblasti vysokého školstva**, nie je možné obísť aj pôsobnosť Národnej rady Slovenskej republiky v predmetnej oblasti. Parlament disponuje najvyššou mierou politickej legitimity, nakoľko je reprezentantom suverenity ľudu a je kreovaný priamymi voľbami. Z uvedeného odvodenia legitimity a postavenia v systéme orgánov štátnej moci vyplýva právo rokovať aj zodpovednosť Národnej rady Slovenskej republiky za smerovanie vnútornej, medzinárodnej, hospodárskej, sociálnej a iných politík.

Navrhuje sa, aby **uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky** pozostávalo z časti **A. schvaľuje**, časti **B. vyjadruje znepokojenie**, časti **C. žiada**, časti **D. na vedomie**, a okrem **zásadnej kritiky** obsahuje aj riešenia.

Na základe doteraz opísaných skutočností skupina poslancov považuje za opodstatnené minimálne **odloženie rokovania** o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 822) podľa § 83 ods. 1 zákona o rokovaní poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov – v časti návrhu uznesenia **A. schvaľuje**.

Rovnako sa navrhuje schváliť **prerokovanie základných otázok verejnej politiky v oblasti vysokého školstva** podľa čl. 86 písm. h) Ústavy Slovenskej republiky do 6. mája 2022.

V časti B. návrhu uznesenia sa navrhuje, aby Národná rada Slovenskej republiky vyjadrila znepokojenie:

- nad nenáležitým spôsobom zásahu do akademických práv a slobôd vydobytých v Nežnej revolúcii, a to bez výraznejšej snahy o dosiahnutie verejne akceptovateľnej spoločenskej dohody,

- nad chybnou konštrukciou Plánu podpory obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, v dôsledku ktorej väčšina vysokých škôl reálne nebude čerpať peňažné prostriedky z plánu obnovy, ale odmietané „kvázi“ reformy budú musieť realizovať,

- nad návratom k sprofanovanému prístupu k „reformám“, keď skrytým účelom takzvaných „reforiem“ bola predovšetkým redukcia verejných služieb alebo redukcia peňažných zdrojov určených na poskytovanie verejných služieb.

V časti C. návrhu uznesenia sa navrhuje, aby Národná rada Slovenskej republiky požiadala:

Vládu Slovenskej republiky o predloženie na rokovanie schôdze Národnej rady Slovenskej republiky správy o koncepte zmien verejného vysokého školstva.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky o zabezpečenie prerokovania konceptu zmien verejného vysokého školstva na úrovni poslaneckého grémia s predstaviteľmi reprezentatívnych organizácií vysokého školstva.

Predseda Úradu pre verejné obstarávanie o preverenie transparentnosti výberu poradenskej činnosti na reformy v oblasti vysokého školstva Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a jeho priamo riadenými organizáciami, a to aj z dôvodu plnenia vládneho programu v otázkach toľko zdôrazňovanej transparentnosti.

Predseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky o preverenie zákonnosti a hospodárnosti využitia peňažných prostriedkov na poradenskú činnosť na reformy v oblasti vysokého školstva Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a jeho priamo riadenými organizáciami, a to aj z dôvodu plnenia vládneho programu v otázkach toľko zdôrazňovanej transparentnosti.

V časti D. návrhu uznesenia sa navrhuje dať na vedomie predmetné uznesenie národnej rady Zastúpeniu Európskej komisie na Slovensku.

ROBERT FIČO

Maxim's FAIČ

Jozef Habáň

DUSAN / AR/ARBA

Robert Fico

Jozef Habáň

1. Jozef Gajdos
2. Richard Takac
3. Augustin Humberlek
4. MARIAN KENY
5. JAN PODMANICNY
6. LUBOS BLAHA
7. JAN RICATER
8. Anton Stredak
9. Peter SULA
10. MARIAN SIZON
11. LUBOS VAZNY
12. Jozef Valocky
13. JANA VARTVA
- 14.
- 15.

A series of handwritten signatures in blue ink, each corresponding to a name in the list on the left. The signatures are written on a set of horizontal dotted lines. The signatures are: 1. Jozef Gajdos, 2. Richard Takac, 3. Augustin Humberlek, 4. MARIAN KENY, 5. JAN PODMANICNY, 6. LUBOS BLAHA, 7. JAN RICATER, 8. Anton Stredak, 9. Peter SULA, 10. MARIAN SIZON, 11. LUBOS VAZNY, 12. Jozef Valocky, 13. JANA VARTVA.